

A DOBSINAI
ÁLTALÁNOS
TÁRSPÉNZTÁR

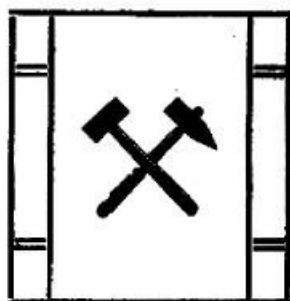
ALAPSZABÁLYAI.

DOBSINA ÉS VIDEKE NYOMDA R. T.
NYOMASA 1961 41.

A DOBSINAI ÁLTALÁNOS TÁRSPÉNZTÁR

ALAPSZABÁLYAI.

NYOMATOTT

DOBSINA ÉS VIDÉKE NYOMDA R. T.

— 1914. —

A Dobsinai Általános Társpénztár alapszabályai.

Általános határozmányok.

1. §.

Miután az eddigi szabályzat áttekinthetése és világossága a különféle függelékek folytán szenvedett, azonkívül egynéhány rendelkezés sürgősen módosítást igényel, elhatározta a társpénztár, hogy említett hiányokat jelenlegi alapszabályzat létesítése által megszünteti, a szabályzat gyökeres revideálását pedig új bányatörvény életbeléptetéséig elhalasztja.

2. §.

A társpénztár célja.

A társpénztár — melynek székhelye Dobsina városa — célja, segítségre szoruló tagjainak, illetve ezek hozzátartozóinak jelen szabályzat határozmányaihoz képest:

1. betegségi, illetve temetkezési segélyeket,
2. nyugdíjakat, rokkant tagjai, illetve ezek özvegyei számára és nevelési pótlékot árvái számára nyújtani,
3. a rendelkezésre álló társpénztári vagyonhoz képest tagjai javára humanitárius és szellemi képzőintézetek alapításáról és előmozdításáról gondoskodni és
4. tagjait baleset ellen biztosítani.

Ezek szerint tehát a társpénztárnál három: nyugbér, betegsegélyző és balesetbiztosító osztály van, amelynek mindegyike elkülönített számadást vezet.

3. §.

A társpénztári vagyon oszthatatlansága.

A társpénztárnak mindennemű, bármily nevet viselő és bármi módon szerzett vagyona mindenkorra annak érintetlen és oszthatatlan tulajdonát képezi, melyre nézve az érdekelt vállalatokat megilleti a társpénztári kezelés feletti ellenőrködésnek a kötelessége, de semmi körülmény között jogaik nincsenek a társpénztár nyújtotta élvezményekre, míg a járulékot fizető társpénztári tagok azon jogon kívül, hogy a társpénztár kezelésére befolyást gyakorolhatnak, az egyedüliek, kiknek a társpénztár által nyújtott jótéteményekre igényük van.

4. §.

Az igények átruházhatatlansága.

Jelen szabályzat alapján szerzett igények sem át nem ruházhatók, sem el nem zálogosíthatók, sem le nem foglalhatók. Mindennemű rendelkezés, illetve minden oly jogügylet, mellyel a biztosított jelen alapszabályzat rendelkezései szerint őt megillető jogokról és élvezményekről mások javára egészben vagy részben lemond — érvénytelen,

5. §.

A társpénztár feloszlása.

A társpénztár addig áll fenn, míg járulékot fizető tagokkal bír. Feloszlás esetében mindenekelőtt a szerzett jogok és igények biztosítandók, az ezen jogok és igények biztosítása, illetve kielégítése után még fennmaradó társpénztári vagyon azonban Dobsina város közérdekét, különösen tekintettel ezen társpénztár volt tagjainak utódjaira, előmozdító célra fordítandó.

6. §.

A társpénztár tagjai.

a) Dobsina város tulajdonát képező bányák és kohók szolgálatában álló összes munkások és felvigyázók, illetve bányafelőrök, kik 16-ik életévüket már betöltötték, de 45-nél nem idősebbek.

b) a Sárkány J. Károly örökösei és társai csetneki Concordia vasöntő r. t.-nál az 1913. évi szeptember hó 13-iki jegyzőkönyv 79. pontja értelmében 1913. évi szeptember hó 13-ig szolgálatban állott és a társpénztárnál bejelentett munkások, felvigyázók és felőrök — megjegyeztetvén, hogy nevezett r. t. részéről társpénztári tagokul új munkások fel nem vétetnek — az eddigi társpénztári tagok azonban összes eddig szerzett jogaik épségben tartása mellett továbbra is társpénztári tagok maradhatnak, ha az alapszabályszerű járulékot befizetik.

Megjegyeztetik, hogy nevezett r. t. a munkaadók 20⁰/₀-át munkásai után szintén tartozik befizetni.

Ennélfogva nevezett r. t. munkásai 1914. évi január hó 1-től csak a nyugbér osztály tagjai lehetnek.

c) Minden dobsinai illetőségű, de saját hibáján kívül a szövetkezett bányaművek szolgálatából eltávozott, vagy munkahiány miatt szabadságolt bányamunkás, felvigyázó, bányafelőr, kohómunkás, szénégető, akár dobsinai, akár pedig más a magyar korona országaiban fekvő bányászatnál, illetve kohászatnál dolgozik;

d) Dobsina város határában levő bányák és kohókhoz tartozó minden munkás és felvigyázó, illetve altiszt, akár dobsinai illetőségű, akár nem.

e) a Ferdinánd Szász-Coburg-góthai herceg-féle hitbizomány vállalat, illetve ennek jogutódja tulajdonát képező vagyonaihoz tartozó bányaszemélyzet.

A társpénztár minden egyes tagja felvételekor egy társpénztári könyvet kap, melybe úgy a fizetett járuléka, mint a nyújtott élvezmények bevezettetnek.

7. §.

A tagság kezdődik a 6. §-ban felsoroltaknál, a társ-pénztárnál bekövetkezett tagsági bejelentés napjával, azon határozott feltétel alatt, hogy a felveendő egyének az illető, a vállalat szolgálatában álló orvos, vagy annak helyettese által egészségesnek igazoltatnak és a felvételi díjat (16. §.) lefizették.

Minden rendes, a társ-pénztárba felveendő rendes tag-nak legalább 16 évesnek évesnek, de legfeljebb 45 évesnek kell lennie.

16 éven aluli vagy 45 éven felüliek, csak a beteg-segélyző és baleset biztosító osztály tagjai lehetnek.

Egy tagnak sincs joga és igénye, a társ-ládába történt befizetéseit visszakövetelni.

Ezen feltételek teljesítése nélkül senki a társ-pénztár kötelékébe fel nem vehető.

Az orvosi igazolás a 6. §-ban a), b), d) és e) alatt felsoroltaknál az illető vállalat, a 6. §. c) alatt felsoroltaknál pedig, hatósági orvos által kiállított bizonyítvány alakjában szolgáltatandó.

Minden már történt felvétel érvénytelennek tekintendő, ha ennél könnyelmű vagy csaló módon eljárnak, betegséget, vagy testi hibát elhallgatnak.

8. §.

A tagság tartama.

Az, aki a társ-pénztár kötelékébe felvétetett, annak tagja marad addig, míg a magyar korona országában tartózkodik (11. §) és az előirt befizetést pontosan teljesíti, vagy pedig ebbeli képtelenségét a 9-ik §. értelmében hitelesen igazolja, vagy aki foglalkozását meg nem változtatja, vagy akire a 10. §. intézkedései nem vonatkoznak.

9. §.

Fizetési képtelenségnek tekintetik:

a) szabadságolás a 6. §. a) b) d) e) alatt felsorolt tagokat illetve, ha ezek főnökük engedélyével hosszabb, de két hónapnál nem hosszabb időre szabadságoltatnak, de az előirt időben a munkába visszatérnek;

b) katonai szolgálat, ha ezalatt a tag nem vált munkaképtelenné;

c) három összefüggő hónapnál hosszabb ideig tartó kereseti hiány szegénységgel egybekötve, ha ezen körülmény a társ pénztári választmányának a három hónap lefolyása előtt és pedig a Dobsina városán kívül lakó tagokat illetve hatósági igazolással tudomására hozatik.

Az a) és b) és c) alatt említett esetekben az illető tag az elmaradt járulékokat vagy kamatok kamatjával utánfizetheti, vagy pedig elmulaszthatja ezt, mely utóbbi esetben ezen fizetési elmaradás ideje, a nyugdíj kiszabásánál figyelembe nem vétetik.

10. §.

Ha valaki foglalkozását megváltoztatja, az törlendő a tagok sorából és végkielégítendő, de csak ha 10 évi tagsággal bír. A végkielégítési összeg a tag befizetéseinek 25%-ában állapittatik meg, levonva a társládától kapott különböző járulékokat. Azon tagok, akik a bányászattal össze nem függő foglalkozást folytatnak, de 10 évi tagságuk még nincsen, felszólítandók, hogy egy éven belül térjenek vissza a bányászattal összefüggő foglalkozásukhoz, ellenkező esetben töröltetnek a tagok sorából; akiknek 10—15 évi tagsági évük van, ugyancsak fentebbi pont szerint 25%-át kapják végkielégítésül; 15 éven felüli tagsággal bíró egyén, akinek nem a bányászattal összefüggő foglalkozása van, továbbra is megmaradhat tagnak.

11. §.

Határozmányok kivándorlókra nézve.

Azon tag, aki a magyar korona országaiból eltávozik, eltávozása előtt kívánhatja — feltéve, hogy foglalkozást nem

változtat, hogy továbbra is a társpénztár kötelékében megtartassék, ha tagsági járulékait továbbra is pontosan befizeti a társpénztárba, megjegyeztetvén, hogy 40 éven alóli tagságnál senki sem kaphat a magyar korona országain kívül nyugbért.

Azon nyugdíjazott férfiak és özvegy asszonyok, valamint nevelési pótlékot élvező árvákra nézve, kik jelen alapszabályzat életbeléptetésének idejében már külföldön tartózkodnak, fenti határozmányok érvénnyel nem bírnak, hanem azokkal az eddigi szabályzat szerint járandó el.

A saját hibáján kívül külföldre távozó tag — tehát az is, aki nem a szövetkezett bányaműveknél vagy azzal összefüggésben levő üzemeknél áll alkalmazásban — a járulékoknak visszatérte után való továbbfizetése ellenében nyugbér igényét csak akkor tarthatja fenn, ha bányánál, vagy az ezzel összefüggő iparágaknál dolgozik tovább.

Ellenkező esetben vagy ha tagságát nem kívánja fenntartani, ha erre a szükséges feltételek megvannak, a 10. § szerinti végkielégítésnek van helye.

A távozó tag semmi esetre sem maradhat a betegsegélyző és balesetbiztosító osztály kötelékében.

12. §.

Általános határozmányok a tagság megszűntetését illetve.

a) Azon tag, ki havi járulékait három egymást követő hónapon át lefizetni elmulasztotta anélkül, hogy ezen mulasztás miatt a 9. § értelmében magát igazolta volna, megszűnik tagnak lenni és ezzel minden igényét a társpénztárral szemben elveszti.

Annak a társpénztári kötelékbe való újabb felvételének esetében, az új tagnak tekintetik és mint ilyennel bánnak vele.

b) Ha a tag hamis bizonyítvány által, vagy más módon a társpénztárt rászedi, vagy rászedni igyekszik, akkor annak

igényei a társpénztári választmány határozatával elvesztettnek mondatnak ki.

Ha az továbbra is társpénztári tag marad, akkor új belépett tagnak tekintetik.

13. §.

Anyakönyvvezetés és nyilvántartás.

A társpénztári tagokról anyakönyv vezetetik, melybe minden tagra nézve neve, életkora, családi viszonyai (nőtlen, nő, özvegy) belépési ideje, illetősége, foglalkozása, munkahelye, osztálya, kilépési ideje, ennek módjának megnevezésével, vagy nyugdíjazásának ideje bevezetendő.

Ennélfogva minden belépőnek kötelességévé tétetik ezen rovatok kitöltésére szükséges, a választmány kívánatára közhatalóság által hitelesítendő adatokat beszolgáltatni.

Ezen adatok a 6. §-ban felsorolt tagokra nézve rendszerint az illető vállalatok útján szolgáltatandók a társ-pénztárnak.

14. §.

A társpénztári tagok osztályozása.

A társpénztári tagok feloszlanak tulajdonképpeni társ-pénztári tagokra és betegsegélyző pénztári tagokra.

A társpénztárnál egyesült vállalatok a társláda kötelékében levő munkásaik járulékának 20%-át fizetik havonként a társpénztárba, azon tagok pedig, kik nincsenek a társ-pénztárnál egyesült vállalatok valamelyikénél alkalmazva, ha tagsági jogaikat fenntartani óhajtják, csak a nyugdíjosztálynak lehetnek tagjai s fizetik az alább részletezett járulékokat.

A tulajdonképpeni társpénztári tagok, akik a társláda kötelékében egyesült vállalatoknál állanak munkában, III (három) osztályba soroztatnak:

a) Az I. osztályba tartoznak azok, kik havonta 2·55 koronát a nyugbérosztályba, 1·20 koronát a betegsegélyző

osztályba és a munkaadók 20⁰/₀-ot, azaz 75 fillért, összesen 4.50 koronát fizetnek be.

b) A második osztályba azok, kik havonta 1.60 koronát a nyugbér osztályba, 90 fillért a betegsegélyző osztályba és a munkaadók 20⁰/₀-ot, azaz 50 fillért, összesen 3 koronát fizetnek.

c) A III. osztályba azok, kik havonta 1.30 koronát a nyugbér osztályba, 60 fillért a betegsegélyző osztályba és a munkaadók 20⁰/₀-ot, azaz 40 fillért, összesen 2.30 koronát fizetnek be.

Azon tulajdonképpeni társpénztári tagok, akik nem a társládánál egyesült vállalatoknál dolgoznak, a következő osztályokba soroztatnak:

d) az I. osztályba tartoznak azok, kik havonta 3.30 K-át

e) a II. „ „ „ „ „ 2.10 „

f) a III. „ „ „ „ „ 1.70 „

fizetnek a nyugbér osztályba.

A „választott férfiak“ (Wahlmänner) gyűlése a fennforgó körülményekhez képest úgy ezen, mint a 16. §. a) és g) alatt említett járulékok összegét aránylag felemelheti, vagy leszállíthatja. — Ez azonban csak oly módon történhetik meg, ha előbbi esetben a tagoknak a gyűlésen megjelent választott férfiak (37. §.) a) többsége, utóbbi esetben az érdekelt vállalatoknak a gyűlésen megjelent kiküldöttjei (37. §. b) általános szavazat többsége beleegyeznek.

Betegsegélyző pénztári tagok azok, akik csak rövidebb időre (pl. napszámosok) vagy ideiglenesen lettek felvéve a társpénztár kötelékében levő vállalatokhoz, azonkívül azon munkások, akik a 16. életévüket be nem töltötték, vagy 45-ik életévüket már túllépték.

Azon betegsegélyző pénztári tagok, akik munkájuk ideiglenes volta miatt ezen minőségükben egy évet már eltöltöttek, a rendes társládai tagok sorába való felvételüket kérhetik.

A betegsegélyző pénztári tagoknak csakis azon segélyre van igényük, amely nekik mint a beteg-

segélyző pénztár tagjainak járna vagyis a 17. §. szerinti, betegsegélyekre, a 18. §. szerinti temetkezési segélyre és a balesetbiztosításra.

A betegsegélyző pénztári tagok 1·20 K-át fizetnek tagsági illeték gyanánt és tagságuk a szolgálatból való kilépéssel megszűnik.

Ezen tagok egy külön e célra vezetett anyakönyvben nyilvántartatnak, amelyben a tag elő-, vezetékeve, nejeinek és gyermekeinek neve, születési helye, milyen munkaszakmához való tartózkodása bevezetendő.

15. §.

A befizetés módja.

A járulékok befizetése a következőképpen történik:

1. A 14. §-ban megszabott járulékok befizetése.

a) A 6. §-ban a) b) d) e) alatt felsorolt vállalatok igazgatói, illetve üzemvezetői a tagok osztály szerinti járulékait azok bérfizetéseinek alkalmával levonják és a visszatartott összes járulékokat legkésőbb minden negyedév végén oly kimutatás hozzacsatolásával, melyben minden egyes tag neve, társpénztári könyvecskéjének (6. §.) száma, lakhelye és befizetett járuléka be van jegyezve, a társláda pénztárába beszolgáltatják.

Az illető igazgatók, vagy üzemvezetők a visszatartott járulékokat a könyvecskékben vagy sajátkezüleg nyugtázhatják, vagy pedig, ha ezt megtenni nem akarják, az összes könyvecskéket nyugtázás végett minden egyes esetben a kimutatáshoz csatolják.

Előbbi esetben a könyvecskék csak minden év végével küldendők be a társpénztárnak, hogy azok ott felülvizsgál-tassanak és a pénztáros által láttamoztassanak.

A járulékoknak visszatartása és a társpénztárba való teljes és pontos beszolgáltatásért az illető vállalat felelős.

b) A 6. §. c) alatt említett tagok kötelezve vannak járulékaikat a könyvecskék csatolása mellett minden hónap-

nek a választmány által megállapítandó napján saját költségekre a társpénztárnak beszoigáltatni.

2. A felvételi díjak (16. §. a) befizetése.

a) Ezek a 6. §. a) és b) d) e) alatt felsoroltakat illetőleg az illető vállalatok utján a 6. §. c) alatt felsoroltakra nézve ezek által saját költségekre a társpénztárba befizettetnek, mi mellett a 7. §-ban foglalt felvételi határozmányok figyelembe veendőek.

3. A nősülési díjak befizetése.

A nősülési díj befizetésének a 6. §. a) b) d) e) alatt felsorolt tagokra nézve az illető vállalat utján, a 6. §. c) alatt említett tagokra nézve ezek által saját költségekre kell törénnie.

Addig, míg az meg nem történt, az illető tag nőtlennek tekintetik és hozzátartozói semmiféle igényvel a társpénztárral szemben nem birnak.

16. §.

A társpénztár jövedelme.

A nyugbérosztály jövedelmét képezik:

a) A belépők felvételi díja, mely az I. osztályban 6 korona, a II. osztályban 4 korona, a III. osztályban 3 korona.

b) A 14. §-ban megszabott tagsági járulékok.

c) Fegyelmi bírságok.

A 6. §. a) alatt felsorolt vállalatoknál fennálló szolgálati rendtartás értelmében kiszabott pénzbírságok, valamint azon a 6. §. b) d) és e) alatt említett vállalatoknak a szolgálati rendtartás értelmében alkalmazott pénzbírságai, mely vállalatok saját társpénztárral nem birnak, végre a királyi bányahatóság_részéről a bányatörvény alapján a jelen pont alatt említett vállalatok ellen kiszabott és beszedett bírságpénzek a dobsinai társpénztárba folynak, kivéve azon anyag- és kártérítési összegeket, melyek az illető munkaadót illetik meg.

d) A társpénztár tőkevagyonának kamatai.

e) A társpénztár értékpapirjai és ingatlanai utáni jövedelmek.

f) Netaláni ajándékok, alapítványok.

g) Nősülési díjak, melyek a tag részéről nősülése alkalmával fizettetnek és 10 koronát tesznek ki és mely díjfizetése alól csak azon tagok vannak felmentve, kik nyugdíjazott özvegyet vesznek feleségül.

h) A társpénztárnál egyesített vállalatok mint munkaadók az orvosok fizetését magukra vállalják és fizetik munkásaik helyett a munkásjárulék 20%-át.

A betegsegélyző osztály jövedelmét képezik:

a) A 14. §-ban megállapított tagsági járulékok.

b) A társpénztárnál egyesült vállalatok 20%-os hozzájárulása.

c) Esetleges ajándékok és alapítványok.

A társpénztár segélyezései.

17. §.

Betegsegélyezések és az ezekre vonatkozó rendelkezések.

Tagok, kik a 6. §. a) b) d) e) alatt felsorolt bányák és kohók területén, vagy ezektől legfeljebb 20 kilométernyi közlekedési uttavolságban laknak, kapnak betegség esetében, vagy baleset alkalmával ingyenes orvosi segínyt a vállalati orvos vagy ennek helyettese által.

Ha ily tagok orvosi kezelése a vállalati orvos véleménye folytán bizonyos kórházi ápolást kívánna, ugy az illető tagok ebbe bele kell egyezzenek; ily esetben a beteg tagok semminemű további betegsegélyre a társpénztárral szemben igényt nem tarthatnak.

Ha a tag magát — kivéve a jelen §-ban említett kórházi ápolást — idegen orvos által kezelteti, akkor kötelezve van az ezen kezelés folytán keletkezett költségeket sajátjából fedezni és a megtérítés iránt igényt nem támaszthat.

Azok, kik saját szándékos cselekmény, vagy kicsapongó életmód, vagy iszákosság folytán megbetegedtek, kötelezve vannak az orvosi kezelés költségeit sajátjukból viselni és kórpénzre (17. §. b) sincs igényük.

Az ingyenes orvosi segély 20 hétnél hosszabb időre ki nem terjedhet.

b) A 6. §. a) b) d) e) alatt felsorolt tagok kórpénzben részesülnek, ha a betegséget közvetlen felelősöknek bejelentették, betegségük a vállalati orvos által igazoltatik és 3 napnál hosszabb ideig tart.

Ugyanezen feltétel alatt igényük van kórpénzre a 6. §. c) alatti említett tagoknak, valamint a 10. §-ban felemlített tagok közül azoknak, kik a dobsinai társpénztárnál egyesült vállalatok szolgálatában álló orvosok lakhelyétől 20 kilométernél nagyobb közlekedési uttavolságban laknak, ha betegségük, vagy saját vállalati orvosuk, vagy hatósági orvos által igazoltatik.

A kórpénz a megbetegedés napjától számított a keresetképtelenség tartamára és pedig — ha az előbb nem végződik — 20 héten át.

A kórpénz a betegség első 36 napját illetve naponta I. osztályu tagok számára 1 korona 20 fillért, a II. osztályuak számára 90 fillért, a III. osztályuak számára 60 fillért, a betegsegélyző osztály tagjai részére 1 koronát tesz ki.

Az első 36 betegségi nap lefolyása után a 20-ik betegségi hét eléréséig heti segélyezési pénzösszeg adatik és pedig az I. osztályu tagoknak 6 korona, a II. osztályuaknak 4 korona és a III. osztályuaknak 3 korona, a betegsegélyző osztály tagjainak 5 korona.

Azon tag, ki betegség-szimuláció folytán a társpénztárnak kárt okoz, nemcsak részesül a 12. §. b) pontjában előírt eljárásban, hanem azonkívül kötelezve van a számára kifizetett kórpénzeket a társpénztárnak megtéríteni.

A választott férfiak (Wahlmänner 37. §.) gyűlése a fennforgó körülményekhez képest a betegsegélyezés mértékét felemelheti vagy leszállíthatja, ha az első esetben a gyűlésen megjelent küldöttek (37. §. b.) általános szavazattöbbsége, a második esetben a tagoknak a gyűlésen megjelent választott férfainak többsége beleegyezését megadja.

A kórpénzek havonta utólagosan a társpénztári pénztáros által fizettetnek és a nem a dobsinai társpénztárnál egyesült vállalatoknál alkalmazott tagok betegsegélyt nem kapnak, mivel nem tagjai a betegsegélyző osztálynak. (14. §.)

18. §.

Temetkezési segélyek.

Mint temetkezési segélyt nyújt a társpénztár I. osztályu tagok számára 60 koronát, II. osztályuak számára 40 koronát és III. osztályuak számára 30 koronát, betegsegélyző pénztári tagnak 20 koronát, ha az illető tag elhunyt hitelesen igazoltatik.

Ezen segély mértékének megállapításánál a 22-ik §-ban tárgyalt kombináció is figyelembe veendő.

19. §.

A nyugdíjak és nevelési pótlékok megszabása.

a) Az I. osztályu tag kap beszámitható 10 évi tagság után 12 korona havi nyugdíjat, mely öt évenként havi 3 koronával növekedik.

b) A II. osztályu tag kap ugyanezen feltételek alatt 8 korona havi nyugdíjat, mely öt évenként havi 2 koronával növekedik.

c) A III. osztályu tag kap ugyanily feltételek alatt 6 korona havi nyugdíjat, mely öt évenként 1 K 50 f-rel növekedik.

d) A tagok törvényes özvegyei azon nyugdíj 1/4-ed részét kapják, mely elhunyt férjének jelen §. értelmében megállapították.

e) A tag törvényes árvája 13. életéve eléréseig havi 2 korona nevelési pótlékot kap, ha anyátlan is, akkor nevelési pótlék címén havi 6 koronát kap.

Minden nyugdíjas és nyugdíjazott özvegyasszony illetve szülőtlén árva egy könyvecskét kap, mely a segély kifizetésénél előmutatandó.

Ha a társládai viszonyok megengedik, akkor az 1916. évi január 1-től kezdve a következő nyugbér állapotokat meg:

f) Az I. osztályu tag kap beszámítható 10 évi tagság után 16 korona havi nyugbért, mely évenként havi 80 fillérral növekedik.

g) A II. osztályu tag kap ugyanezen feltételek alatt 10 kor. 66 fillér havi nyugbért, mely évenként havi 53 fillérral növekedik.

h) A III. osztályu tag kap ugyanily módon 8 korona havi nyugbért, mely évenként havi 40 fillérral növekedik.

i) A tagok törvényes özvegyei azon nyugdíj 1/3-ad részét kapják, mely elhunyt férjének jelen §. értelmében megállapítatnék.

Az árvák nevelési pótléka továbbra is az marad. 1916. évi január hó 1-ig a jelenlegi nyugbérek maradnak meg.

20. §.

Munkaközben elszerencsétlenedett tagok nyugbére és azok özvegyei és árvái nyugbére és nevelési járuléka.

Azon tag, ki még beszámítható 10 évi tagság előtt a 6. §-ban említett munkák egyikénél bekövetkezett szerencsétlen eset folytán munkaképtelenné vált, az osztályának megfelelő nyugdíjat kap.

Ilyen elszerencsétlenedett, de már 10 évi tagsággal bíró I. osztályu tag 16 korona havi nyugbért kap, mely évenként havi 80 fillérral növekedik, mert a balesetbiztosító osztály a kártalanítást eszközli.

Ilyen 10 évi tagsággal bíró II. és III. osztályu tag nyugdíjaztatásánál a legközelebbi magasabb osztályba lép elő.

Ugyanezen módon ilyen tag özvegyének nyugdíja és árváinak nevelési pótléka állapítandó meg.

21. §.

Rendkívüli határozmányok I. osztályu tagok nyugdíjazásának részére.

I. osztályu tag — a 20. §-ban említett esetet kivéve — az ezen osztálynak megfelelő nyugdíjigényre csak akkor ké-

pesítettik, ha a társpénztár kötelékébe történt belépése, vagy pedig 24-ik életkora óta szakadatlanul az I. osztály szabályszerű járulékait fizette, vagy pedig, ha az bányafelőri, illetve felvigyázói stb. minőségben legalább havi 40 korona fizetés mellett legalább 10 éven át az I. osztálynak megfelelő járulékokat fizette.

22. §.

Kombinációk a nyugdíjazásnál.

Egyébiránt azon tagoknál, kik szakadatlan tagságuk alatt többféle osztálynak megfelelően fizették járulékaikat, a nyugdíjuk megállapításánál a befizetési összeg alapján következő kombinációk alkalmaztatnak:

a) A II. osztály három befizetett hónapja az I. osztály két hónapjának;

b) A III. osztály négy hónapja a II. osztály három hónapjának számítandó

23. §.

A nyugdíjazás egyéb feltételei.

A tag csak tényleges munka, — illetve szolgálati képtelenség esetében, vagy beszámítható 40 évi tagság után nyugdíjazható.

A munka-, illetve szolgálati képtelenség megállapításánál a 6. §. a) b) d) e) alatt említett tagokat illetve azon munkák, illetve szolgálatok veendőik figyelembe, melyekben a tag beszámítható tagságának nagyobb részét töltötte, míg a 6. §. c) alatt említett tagokat illetve, ha ezekre nézve a fenti eljárás nem lehetséges, valamint a 10. §-ban említett tagokat illetve ezek utolsó foglalkozása irányadó.

24. §.

A munka-, illetve szolgálati képtelenség megállapítása.

Azon tagokat illetve, kik Dobsinán, vagy ettől legfeljebb 20 kilométernyi közlekedési ut távolságban laknak, a

munka-, illetve szolgálati képtelenség a vállalati orvos, a többi tagokra nézve hatósági orvos által állapíttatik meg, kik által a munka-, illetve szolgálati képtelenség okára és azon munkára, illetve szolgálatra hivatkozás történendő, melyben a nyugberezendő utoljára állott.

Ezen orvosi bizonyítványok nyomán a nyugdíjazás ügyében határoz a társpénztári elnök elnöklété alatt egy a választott férfiak gyűlése (37. §.) által két-két évre választandó 4 bizalmi férfiuból álló bizottság, a szolgálati képtelenség eselében azonban a társpénztári választmány.

Az említett orvosnak az illető ülésen való jelenléte külön orvosi bizonyítványt feleslegessé tesz.

Oly nyugberezések, különösen akik más vállalatnál alkalmazásban állanak, vagy más módon még munkaképesek, szolgálati képtelenségük tekintetében évenként újra megvizsgálándók jelen §. értelmében a váiasztmány által kijelölt 2 orvos által.

Ezen utóbbiaknak nyugbére ha nem 40 évi szolgálat után lettek nyugberezve, a társpénztári alapszabályok 30. §. értelmében felfüggeszthető.

Oly nyugberezések, kik 60-ik életévüket elérték, a nyugberezések évi felülvizsgálata alól felmentetnek.

25. §.

A nyugdíjra való igény elvesztése.

A tagoknak nincs joguk nyugdíjra, ha a munka-, illetve szolgálati képtelenséget következőképpen idézték elő:

a) szeszes italok gyakori mértéktelen élvezetének következményeképpen;

b) saját személyük által előidézett verekedés, vagy dolyfös magaviseletük által;

c) az által, hogy munkájuk alatt felebbvalóiknak határozott tilalma ellen vétkes módon készakarva a veszedelembe rohantak, vagy abból szabadulni nem igyekeztek.

Ilyen jogvesztés azonban sem özvegyekre, sem ár-
vákra nem vonatkozhatik.

26. §.

Az özvegy nyugdíját elhalálkozásáig, vagy újabbi férjhezmeneteléig kapja, kötelezve van azonban nyugdíj iránti kérelmét az illető lelkészétől, vagy a m. kir. anyakönyvi hivatal, vagy helyhatósági hivatal által kiállított oly bizonyítvánnyal felszerelni, mely szerint házasságának 3 utolsó éve alatt elhunyt férjével békében és egyetértésben élt.

27. §.

**A nyugdíjak és nevelési pótlékok felvétele
általánosságban.**

A nyugdíjas férfiak, özvegy asszonyok, árvák kötelezve vannak élvezményeiket vagy személyesen felvenni, vagy pedig létezésüket és illetve özvegyességük feinnállását az illető lelkész, vagy a m. kir. anyakönyvvezetői hivatal, vagy az illetékes helyhatóság bizonyítványával igazolni.

28. §.

A nyugdíjak és nevelési pótlékok esedékessége.

A nyugdíjak és nevelési pótlékok havonta előlegesen a társpénztári pénztáros által kifizetettnek és az illető igényjogosultnak könyvecskéjébe bevezettetnek.

29. §.

A nyugdíjas férfiak, özvegyek és árvák nyilvántartása.

A nyugdíjas férfiak, illetve özvegy asszonyok és árvák a társpénztári választmány bekövetkezett jegyzőkönyvi határozata után a könyvelő által külön könyvben nyilvántartatnak és ebbe ugy a felvétel ideje — az illető jegyzőkönyvi határozat feltüntetése mellett, — mint a kiválás ideje, mely szintén a választmány által jegyzőkönyvbe veendő, az ok megnevezése mellett pontosan feljegyzendők.

30. §.

A nyugdíj-élvezet elvesztése.

A nyugdíj kifizetése csak a választmány jegyzőkönyvi határozata által szüntethető meg és pedig:

a) ha a nyugdíjazott tag a 24. §. rendelkezéseire való tekintettel az abban említett orvosok kijelentése szerint ismét munkaképesé vált;

b) ha a nyugdíjazott tag, kinek családja nincsen, erkölcstelen, könnyelmű életmódot folytat, ezen ok tartamára a nyugdíjat elveszti;

c) ha a nyugdíjazott özvegyasszony, kinek nincsen nevelési pótlékot élvező gyermeke, erkölcstelen életet folytat, ezen ok tartamára szintén elveszti nyugdíját.

Árvák semmiesetre nevelési pótlékukat el nem veszthetik.

31. §.

Nevelési pótlékok felhasználása.

Az árvák nevelési pótlékai azok javára fordítandók, mi-
nek folytán a választmány kötelezve van, ha az árva, vagy
ha azok, kik az árváról gondoskodni kötelesek ezt meg nem
teszik, gondnokot, illetve ápolónőt kinevezni.

Ezek neve ugy a nyugdíjazottak könyvébe, mint a
nyugdíj könyvecskében feljegyeztetik.

32. §.

Nyugdíjasok nősülése.

Ha a nyugdíjazott tag megnősül, sem özvegyének, sem
pedig ezen házasságból származó gyermekeknek nyugdíjra,
illetve nevelési pótlékra igénye nincsen.

33. §.

Özvegyek férjhezmenetele.

Ha nyugdíjazott özvegyasszony férjhez megy, ezzel
házasságának tartamára lemond a saját személyét megillető
nyugdíjról.

34. §.

Özvegyek ismételt férjhezmenetele.

Ha nyugdíjat élvezett özvegyasszony 2-ik vagy 3-ik férje meghal és ez szintén tagja volt a társpénztárnak, akkor őt férjének megfelelő nagyobb nyugdíj illeti meg.

35. §.

A nyugdíj és nevelési pótlék mértékének megváltoztatása.

A megállapított nyugdíjak és nevelési pótlékok a viszonyokhoz képest felemelhetők vagy leszállíthatók. Ez pedig csak olyképpen történhetik meg, ha ebbe előbbi esetben érdekelt vállalatoknak a „választott férfiak“ gyűlésén megjelent küldötteinek (37. §. b) általános szavazattöbbsége, utóbbi esetben a tagoknak a gyűlésen megjelent választott férfiaknak (37. §. a) többsége beleegyezik.

A társpénztár kezelése.

36. §.

A társpénztár közegei.

A társpénztár közegei:

1. „A választott férfiak“ gyűlése;
2. A társpénztári választmány.

A „választott férfiak“ gyűlése.

A „választott férfiak“ rendes gyűlése a társpénztári elnök által évente egyszer hivatik össze, a választott férfiak rendkívüli gyűlése a körülményekhez képest hívható össze.

A választott férfiak gyűlésére való meghívás 14 nappal előbb a tanácskozási tárgyak közzlése mellett az érdekelt vállalatok útján az illető munkahelyeken történendő falragasztás által eszközöltetik.

A választott férfiak gyűlése áll:

a) Az I. és II. osztályu tagok által szavazati lapokkal 3 év tartamára választott 40 „választott férfiak“-ból.

A Dobsina városán kívül lakó tagok jogosítva vannak sajátkezü aláírásukkal ellátott szavazati lapokat a választást megelőző napig zárt borítékban a társ pénztári elnökhöz bérmentesen esetleg munkaadójuk útján beküldeni.

b) A 6. §. a) b) d) c) alatt felsorolt vállalatok küldötteiből. — Mindegyik ilyen vállalat, mely legalább 12 ezen társ pénztár tagjait képező munkást alkalmaz, kiküldhet egy kiküldöttet.

Több ilyen vállalat, melyek összesen 12 ilyen munkást foglalkoztatnak, szintén egy kiküldöttet küldhetnek ki.

Azon vállalatok pedig, melyek 50-nél több társ pénztári tagot alkalmaznak, jogosítva vannak két „küldött“ küldetésére.

A vállalatok szavazatai az említett társ pénztári járulékok feletti kimutatások alapján azon tagok száma szerint állapíttatnak meg, kiket a gyűlést megelőző 3 hónap alatt foglalkoztattak.

Egy kiküldött soha kettőnél több szavazatot nem képviselhet.

c) A társ pénztári elnökből és ennek helyetteséből.

A társ pénztári elnök vagy ennek helyettese egyszersmind a „választott férfiak“ gyűlésének és a „választott férfiak“ választásának az elnöke.

Cselekvő és szenvedő választási joga van annak, ki a 25-ik életkort elérte és kifogástalan életmódot folytat.

A 40 „választott férfiu“ választásánál a jelenlevő tagok általános szavazattöbbsége dönt. Szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

A választásról jegyzőkönyv veendő fel.

38. §.

A „választott férfiak“ gyűlésének teendői.

A „választott férfiak“ gyűlésének teendőit képezi:

a) A társ pénztári elnök és ennek helyettesének választása.

b) A társpénztári választmányi tagok és ezek póttagjainak választása.

A tagok választott férfiai 6 választmányi és 4 póttagot választanak két év tartamára. Épenannyi választmányi és póttagot választanak a vállalatok kiküldöttjei.

c) A társatya (41. §.) választása.

d) A nyugdíjazási bizottság (24. §.) választása.

e) Az évi számadásokat ellenőrző bizottság (40. §. g) választása.

f) Határozathozatal a társpénztár tagsági járulékainak (14. §.) vagy segélyezésének (betegsegélyezések 17. §. nyugdíjak, nevelési pótlékok 35. §. stb.) felemelése, vagy leszállítása felett.

g) A társpénztári szabályzat (47. §. megváltoztatása iránti javaslat feletti határozathozatal.

h) Határozathozatal a társpénztári választmánynak a társpénztár kezelésére vonatkozó jelentése felett és ebbeli felmentvényi megadás (40. §.)

A társpénztári elnök, vagy ennek helyettese elnököl. Ha mind a kető a megjelenésben akadályozva van, elnököl az életkorban legidősebb választmányi tag.

A „választott férfiak“ gyűlése rendszerint határozatképes, ha tagjainak legalább egy harmadrésze jelen van. Ha azok nem határozatképes számban jelentek meg, 4 héten belül második gyűlés hívatik össze, mely tekintet nélkül a megjelentek szavazatainak számára — határozatképes.

A határozatok általános szavazattöbbséggel hozatnak, szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

Jelen §-ban f) g) és h) alatt felsorolt tárgyak feletti határozathozatalra nézve a 14., 17., 35. és 47. §-ok és 40. §. g) pontjának rendelkezései irányadók.

Határozat csak olyan tárgyak felett hozható, melyek a „választott férfiak“ gyűlésének tanácskozási tárgyai közt fel voltak sorolva.

A „választott férfiak“ gyűlésének határozatai jegyzőkönyvbe foglalandók.

39. §.

Társpénztári választmány.

A választmány áll:

- a) A társ pénztári elnökből, vagy ennek helyetteséből, mint előjáróból;
- b) A 38. §. b) pontja értelmében választott 12 választmányi tagból.

Választmányi tag az lehet, ki 25-ik életévét már betöltötte, kifogástalan életmódot folytat és olvasni és írni tud.

40. §.

A választmány teendői.

A választmány szabályszerűen havonta egy ülést tart azonkívül jogosítva van az előjáró szükséghez képest több ülést is összehívni.

A választmány határozatképes, ha tagjai legalább 2 nappal az ülés megtartása előtt meghívottnak és arra legalább 6 tag jelent meg.

Ha a választmányi tagok nem határozatképes számban jelentek meg, egy héten belül második ülés tüzetik ki, mely tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes.

A határozat szavazattöbbséggel hozatik. Szavazategyenlőség esetében, az előjáró szavazata dönt.

A hozott határozatokról az összes jelenlevők által aláírandó jegyzőkönyv veendő fel.

A választmány teendőit ingyen teljesíti.

A választmány kötelességeihez tartoznak különösen:

- a) A társ pénztári tagok felvétele.
- b) A járulékok szabályszerű befizetése iránti felügyelet.
- c) Határozathozatal a társ pénztári vagyon gyümölcsöző és biztosított elhelyezése felett. — A vagyon lehető előnyösen helyezendő el, nem szabad azonban semmi körülmények között azt privátoknál, tehát társ pénztári tagoknál sem elhelyezni.
- d) A társ pénztári segélyek megszavazása.

e) Betegek, nyugdíjazott tagok, özvegyek és árvák feletti ellenőrzés.

f) A társpénztár pénztárosa, könyvelője és netaláni egyéb tisztviselőinek választása és állásaiktól való elmozdítása és azok díjazásának a megállapítása.

g) A társpénztári kassza legalább negyedévi scontrirozása, a számadások megvizsgálása és az ebbeli eredmények valamint a statisztikai kimutatásoknak a „választott férfiak” gyűlésével való közlése.

Az évi számadások revidiálására választanak a „választott férfiak” gyűlésén (38. §.) a tagok választott férfiai 4 és a vállalatok küldöttei szintén 4, tehát összesen 8 bizottsági tagot, szavazattöbbséggel.

h) A saját és a „választott férfiak” gyűlésének, határozatainak a végrehajtása.

i) Egyáltalában mindazon teendők, melyek nincsenek fenntartva a „választott férfiak” gyűlésének (38. §.) vagy a társpénztári elnöknek (42. §.)

A választmány a tagok erkölcsi magaviselete és különösen azok szokásos ünnepélyességei és multságai felett is örködik.

Rendetlen magaviselet a választmány által nemcsak megdorgálható, hanem a társpénztár javára 20 (husz) koronáig terjedhető pénzbírsággal is büntethető.

A választmány saját és a társpénztári tisztviselők kötelezettségeiért vagyoniilag is felelős.

A társpénztári összes határozatok az érdekelteknek írásban kézbesítetnek, amelyek ellen a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül az illetékes I-ső foku bányaható-sághoz fellebbezni lehet.

41. §.

Társatyá.

A választmány és tagok közti érintkezés megkönnyítése végett választ a választott férfiak gyűlése (38. §.) egy társatyát, ki a választmányi üléseken részt vehet és szükség esetén díjazható is.

42. §.

Társpénztári elnök.

A társ pénztári elnök köteles minden társ pénztári ügyet vezetni, rendezni, ellenőrizni, a választott férfiak gyűléseit, választmányi üléseket összehívni, mindezek tanácskozási tárgyait megállapítani, a gyűléseken és üléseken elrökölni, a jegyzőkönyvek helyes felvételét és azok, valamint egyéb társ pénztári iratok elhelyezését ellenőrizni.

Az elnök ellenőriz minden fizetést, pl. a kórpénzeket, nyugdíjakat, nevelési pótlékokat, orvosi számlákat stb. és mindezeket beleegyezése esetében kifizetés céljából aláírásával látja el.

Jogában áll az elnöknek meg nem felelő választmányi határozatok esetében új választmányi ülést összehívni és erre bányahatósági szakközeg kiküldetését kérelmezni.

Az elnök képviseli a társ pénztárt hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben.

43. §.

Társpénztári pénztáros és könyvelő.

Társpénztári pénztárosnak és könyvelőnek pénztár kezelésben és könyvelésben teljesen jártas egyéneknek kell lenniök.

Kötelességeikhez tartoznak a társ pénztári választmány utasításához képest a társ pénztári számadások és kimutatások összeállítása, a társ pénztári anyakönyv, nyugdíj- és egyéb könyvek pontos vezetése.

Állaluk a társ pénztár összes iratai külön szekrényben tartandók.

A pénztár kezelés helyességért a pénztáros, a helyes könyvelésért a könyvelő felelős.

A pénztár zárása és ellenzárása a pénztáros és egy választmányi tag által eszközözendő.

44. §.

Vállalati orvosok.

A vállalati orvosok kötelességeihez tartoznak a felveendők lelkiismeretes megvizsgálása, a betegek humánus és racionális kezelése, a nyugdíjazandó tagok alapos megvizsgálása és az erre vonatkozó és a valósághoz hű véleményadás.

A megbetegedés és gyógyulás napja pontosan megjelölendő és haladéktalanul a társpénztári választmánnyal közlendő.

45. §.

Békebiróság.

A társpénztári egyesületből származó viszályok kiegyenlítése céljából esetről-esetre 4 tagból álló békebiróság állítatik össze, mely magának egy elnököt választ — ezen békebiróság szavazattöbbséggel határoz, szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

A 4 tag közül választ kettőt a választmány, kettőt a panaszló.

46. §.

A társpénztár feletti hatósági felügyelet.

A társpénztár kezelése, különösen a vagyon mikénti elhelyezése feletti hatósági felügyelet a m. kir. bányahatóságot illeti meg.

Azonkívül jogosítva van a társpénztári elnök szabályellenes, vagy nézete szerint a társpénztár érdekét megkárosító határozatokat hatályon kívül helyezés végett az illetékes m. kir. bányahatósághoz feljelenteni.

Ezen bányahatóság jogosítva van a társpénztár minden könyvébe, számadásaiba és egyéb irataiba betekintést venni, a pénztárt megvizsgálni, minden gyűlés, vagy ülésre a bá-

nyahatósági szakközeget kiküldeni, ki törvény- és szabályellenes határozatokat felfüggeszthet. Erről azonban annak haladéktalanul a m. kir. bányahatóságnak jelentést kell tennie, mely határozni fog, vajjon a felfüggesztett határozat keresztül vihető-e vagy nem.

A kir. bányahatóság határozata ellen a kézbesítéstől számított 30 napon belül a fellebbezés beadható a m. kir. pénzügyminisztériumhoz.

A kir. bányahatóság a választott férfiak gyűlésének és választmányi ülések összehívását kívánhatja és ha ezen kívánságának meg nem felelnek, jogában áll a gyűléseket, vagy üléseket elrendelni, illetve összehívni.

A kir. bányahatóság az általa elrendelt gyűléseken és üléseken átveheti a vezetést.

Ha a társpénztár közegei a törvényes, vagy szabályszerű kötelezettségeik teljesítését megtagadják, a bányahatóság vagy maga, vagy az általa kinevezett képviselő által ezen társpénztári közegek jogait és kötelezéseit a társpénztár költségére átveheti.

Ha a választmány méltányossági szempontból, vagy pedig sürgős esetekben oly határozatot hozna, amely nem felelne meg teljesen az alapszabályoknak (pl. az alapszabályokban meg nem állapított segélyek kiutalása esetében) akkor ily határozatok csak akkor tekinthetők jogérvényeseknek, ha azokat az I. foku bányahatóság jóváhagyja.

47. §.

Az alapszabályzat megváltoztatása.

Jelen szabályzat jövőben a választott férfiak gyűlésének határozata alapján és az illetékes m. kir. bányahatóság jóváhagyásával módosítható azon esetben, ha ebbe a tagok megjelent választott férfiai szavazatainak legalább $\frac{3}{4}$ része és a megjelent kiküldöttek $\frac{3}{4}$ része beleegyeznek.

48. §.

Jelen szabályzat a bányahatósági jóváhagyást követő hónap első napján lép életbe és vele a dobsinai társpénztár összes eddigi szabályzatai, nyugdíjszabályzata és függelékei hatályon kívül vannak helyezve.

Kelt Dobsinán, az 1913. évi december hó 14-én tartott választott férfiak ülésének megbízásából.

(P. H.)

Fábry Andor

b. társpénztári elnök

Benedicty Kálmán

Szikora János

Klein Samu

Wagner András

Kirschner Jakab

Pellionisz Andor

Klauszman Mátyás.

1904. évi 900. szám.

Jelen társpénztári alapszabályok, melyeknek az 1913. évi 1728. szám alatt jóváhagyott balesetbiztosító szabályzat függelékét képezi, a következő módosításokkal bányahatóságilag jóváhagyatnak:

7. §. utolsó bekezdésében „csalás módon“ „csaló módon“-ra kiigazított;

14. §. e) pontjában előforduló és összeadási tévedésből eredő „2·20 kor.“ 2·10 koronára helyesbített;

A 20. §. címébe „az azok özvegyei és árvái“ után „nyugbére és nevelési járuléka“ iratott.

M. kir. bányakapitányság.

Igló, 1914. április hó 4-én.

(P. H.)

Weisz, m. kir. bányakapitány.